

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

**Н А Ц Р Т
ЗАКОНА О ЗАШТИТИ БИЛЬНИХ СОРТИ**

Београд, септембар 2006. године

НАЦРТ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ БИЉНИХ СОРТИ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се услови и поступак заштите биљних сорти (у даљем тексту: сорте) као и права и обавезе лица коме је признато оплемењивачко право.

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) сорта јесте скуп биљака унутар јединствене ботаничке класификације најниже познате категорије, који је дефинисан изражавањем особина које су последица датог генотипа или комбинације генотипова и издвојен од другог скupa биљака бар по једној од датих особина и који представља јединицу у односу на могућност сорте за размножавање без промена;
- 2) иницијална сорта јесте сорта од које је створена нова сорта;
- 3) изведена сорта јесте сорта настала селекцијом природног или индукованог мутанта, или сомаклоналне варијанте, селекцијом једне индивидуе од биљака иницијалне сорте, повратним укрштањем или трансформацијом насталом генетичким инжењерингом;
- 4) заштићена сорта јесте сорта која је заштићена у складу са одредбама овог закона;
- 5) лице је физичко или правно лице, односно предузетник;
- 6) домаће лице јесте лице које има пребивалиште, односно седиште у Републици Србији (у даљем тексту: Република);
- 7) страно лице јесте лице које има пребивалиште, односно седиште изван Србије;
- 8) оплемењивач јесте лице које је створило, открило или развило нову сорту;

9) оплемењивачко право јесте право оплемењивача признато уписом заштићене сорте у Регистар заштићених сорти у складу са одредбама овог закона;

10) носилац права оплемењивача јесте лице коме је признато оплемењивачко право у складу са одредбама овог закона, односно његов правни следбеник или његов наследник;

11) дан приоритета јесте датум подношења првог захтева за заштиту сорте министарству надлежном за послове пољопривреде (у даљем тексту: Министарство);

12) Регистар захтева за заштиту сорти је регистар у који се уписују сви уредно поднети захтеви за заштиту сорти;

13) Регистар заштићених сорти је регистар у који се уписују заштићене сорте;

14) UPOV је Међународна унија за заштиту нових биљних сорти;

15) надлежни суд је окружни суд који суди спорове из ауторског права, као и спорове који се односе на заштиту или употребу проналазака узорака и модела или жигова или права на употребу фирме.

Члан 3.

Страна лица у погледу заштите сорти у Републици уживају иста права као и домаћа лица.

Члан 4.

Страно лице у поступку пред Министарством мора да заступа овлашћени заступник.

II. УСЛОВИ ЗА ЗАШТИТУ СОРТЕ

Члан 5.

Сорта се може заштитити у складу са одредбама овог закона ако је нова, различита, унiformна, стабилна и ако испуњава услове за давање имена заштићене сорте.

Члан 6.

Сорта се сматра новом ако на дан подношења захтева или на дан приоритета репродукциони или убрани материјал те сорте није продат или на други начин отуђен од стране оплемењивача или његовог правног следбеника, или уз њихову сагласност, а ради њеног коришћења у Републици дуже од једне године, или на страној територији дуже од четири године, а у случају воћака, винове лозе и дрвећа дуже од шест година.

Сорта из става 1. овог члана сматра се новом ако је стављена у промет на један од следећих начина:

1) уговором о преносу оплемењивачког права;

2) уговором на основу кога се умножава репродукциони материјал сорте у име оплемењивача, павног следбеника или наследника опремењивачког права, под условом да умножени репродукциони материјал буде враћен оплемењивачу, правном следбенику или наследнику оплемењивача права и под условом да се умножени репродукциони материјал не користи за производњу друге сорте;

3) уговором на основу кога се предузимају испитивања на огледном пољу и лабораторији, ради вредновања сорте;

Члан 7.

Сорта се сматра различитом ако се јасно разликује од било које друге сорте чије је постојање опште познато у време подношења пријаве или на дан приоритета.

Сорта се сматра опште познатом ако је, између осталог, коришћење сорте већ у току, ако је захтев поднет и довео је до уношења у званични регистар сорти, или ако су подаци о сорти објављени у научним публикацијама.

Ако је у Републици или другој држави поднесен захтев за заштиту сорте или за признавање сорте, сматраће се да је сорта опште позната од дана подношења таквог захтева, ако је на основу захтева признато оплемењивачко право или ако је сорта по одговарајућем поступку уписана у Регистар сорти.

Министар прописује методе за испитивање различитости сорте.

Члан 8.

Сорта се сматра униформном ако је довољно уједначена у битним особинама, с обзиром на одступања која се могу очекивати због особености њеног умножавања.

Министар прописује методе за испитивање униформности сорте.

Члан 9.

Сорта се сматра стабилном ако њене битне особине остају непромењене и после поновљеног умножавања или, у случају појединачног циклуса умножавања, после сваког таквог циклуса.

Члан 10.

Подносилац захтева дужан је да у захтеву предложи име сорте.

Подносилац захтева може привремено одложити предлагање давања имена. У том случају, подносилац захтева дужан је да предложи име за сорту у року од 30 дана од дана подношења захтева. Ако подносилац захтева не поднесе предлог у прописано време, захтев се одбацује.

Зaintересовано лице може, у року од 30 дана по упису у Регистар захтева за заштиту сорти, поднети приговор на предлог имена.

Министарство ће упутити подносиоцу захтева приговор из става 3. овог члана и позвати га да у року од 30 дана од пријема обавештења достави одговор на приговор.

У одговору на приговор подносилац захтева може да предложи ново име сорте.

Ако предложено име није у складу са одредбама овог закона, Министарство ће наложити подносиоцу захтева да у року од 30 дана од дана пријема обавештења поднесе предлог новог имена сорте.

Ако подносилац захтева у одређеном року не достави предлог новог имена, захтев се одбацује.

Министар одобрава име сорте решењем о заштити сорте.

Уколико је по основу неког од претходних права трећег лица коришћење имена сорте забрањено лицу које је у обавези да га користи, Министарство ће захтевати од оплемењивача да предложи друго име за сорту.

Члан 11.

Име сорте може чинити реч, комбинација речи, комбинација речи и бројева или комбинација слова и бројева, са значењем или без значења, под условом да такве ознаке омогућују да сорта буде идентификована.

Ако је име сорте већ било коришћено у Републици или другој држави, или је предложено или регистровано у Републици или другој држави, само то име може бити коришћено у поступку заштите сорти пред надлежним органом. Сви синоними биће забележени у Регистар захтева за заштиту сорти и у Регистар заштићених сорти.

Док је заштићена сорта у промету, забрањено је коришћење имена које је идентично или веома слично имену те сорте у односу на другу сорту исте или близске врсте у Републици или другој држави. Забрањено је коришћење имена

заштићене сорте и после престанка њеног коришћења, ако име заштићене сорте има посебан значај у односу на сорту.

Лице које ставља у промет или рекламира репродукциони материјал заштићене сорте дужно је да користи име те сорте.

Обавеза да се користи име не престаје истеком периода заштите сорте из члана 22. овог закона.

За сорту која је стављена у промет или се рекламира, дозвољено је уз регистровано име сорте, користити и заштитни знак, трговачки назив или другу сличну ознаку, ако име сорте остаје лако препознатљиво.

Члан 12.

Министарство ће одбити предлог за одобрење имена сорте ако утврди да је предложено име:

- 1) непогодно за идентификацију сорте;
- 2) састављено искључиво од знакова или индикација које могу да служе за означавање сорте, врсте, квалитета, квантитета, намераваног циља, вредности, географског порекла или времена производње;
- 3) састављено тако да може да обмане или изазове забуну, с обзиром на особине, вредност или географско порекло сорте;
- 4) идентично или веома слично имену које означава већ постојећу сорту исте или близске врсте;
- 5) упућује на својства која су заједничка и за друге сорте исте врсте;
- 6) упућује да је сорта изведена од неке познате или њој сродне сорте;

Министар одређује врсте које се сматрају међусобно блиским.

Члан 13.

Министарство ће укинути име сорте на захтев носиоца права или на основу одлуке суда о забрани коришћења имена.

Ако је име сорте укинуто на основу одлуке суда, Министарство обавештава о томе носиоца права и позива га да предложи ново име у року од 30 дана од дана пријема обавештења.

III. ПОСТУПАК ЗАШТИТЕ СОРТЕ

1. Захтев

Члан 14.

Поступак за заштиту сорте покреће се на основу захтева који оплемењиваč, односно његов овлашћени заступник подноси Министарству.

Уз захтев из става 1. овог члана оплемењиваč, односно његов овлашћени заступник је дужан да поднесе документацију о стварању сорте и узорке репродукционог материјала сорте ради испитивања и чувања, односно потврду о узгајању матичних стабала вишегодишњих врста биљака те сорте у Републици, уз навођење локалитета и евиденције тих матичних стабала.

Ако производња сорте захтева поновну употребу друге сорте, односно компонената, подносилац захтева може у захтеву захтевати да документа и резултати испитивања компоненти буду третирани као поверљиви подаци.

Узорак репродукционог материјала сорте која није уписана у Регистар сорти пољопривредног биља, може се увозити ради испитивања и чувања ради вођења поступка заштите сорти, на основу сагласности Министарства.

Министар ближе прописује облик и садржину захтева из става 1. овог члана.

Члан 15.

По пријему захтева, Министарство утврђује да ли је захтев уредан, односно да ли испуњава услове утврђене одредбама овог закона.

Ако утврди да захтев није уредан, Министарство ће, уз навођење разлога, позвати подносиоца захтева да у року од 15 дана од дана пријема обавештења отклони утврђене недостатке.

Ако подносилац захтева у одређеном року не отклони недостатке, захтев се одбацује.

Члан 16.

Захтев за који Министарство утврди да је уредан уписује се у Регистар захтева за заштиту сорти (у даљем тексту: Регистар захтева).

Подаци из Регистра захтева су јавни.

Министар ближе прописује садржину и начин вођења Регистра захтева.

2. Право приоритета

Члан 17.

Оплемињивач или овлашћени заступник који је поднео захтев за заштиту сорте код надлежног органа друге државе чланице UPOV-а ради стицања опремењивачког права има право приоритета у периоду од 12 месеци.

Ако су два или више оплемењивача, независно један од другог, створили, открили или развили нову сорту, право приоритета на заштиту има оплемењивач који је први поднео захтев за заштиту сорте Министарству.

Ради стицања права приоритета, подносилац захтева дужан је да у року од 90 дана од дана подношења захтева достави Министарству доказ о дану приоритета.

Ако Министарство прихвати доказ о дану приоритета, захтев се сматра поднесеним на дан приоритета.

3. Испитивање сорте

Члан 18.

Испитивање сорте у циљу утврђивања испуњености услова за заштиту врши се на огледном пољу и лабораторији.

Министарство је дужно да обавести подносиоца захтева да ће сорта бити испитивана и да од њега затражи потребну количину репродукционог материјала ради испитивања.

На основу обавештења из става 2. овог члана подносиоц захтева дужан је да благовремено достави Министарству репродукциони материјал у количини и на начин који пропише министар.

Ако подносилац захтева не испуни услове из става 3. овог члана захтев ће се одбацити.

Члан 19.

Испитивање сорте на огледном пољу и лабораторији врши Министарство.

Послове испитивања сорте из става 1. овог члана Министарство може да повери лицу које у погледу кадрова, опреме и уређаја испуњава услове за вршење тих испитивања (у даљем тексту: извођач огледа).

Министар ближе прописује услове из става 1. овог члана

Министар утврђује испуњеност услова из става 1. овог члана.

Министарство ће признати резултате испитивања DUS тестова који су урађени у земљи чланици UPOV-а.

Члан 20.

Министарство закључује уговор са извођачем огледа за испитивање сорти на огледном пољу, односно у лабораторији.

Министарство врши обраду резултата испитивања добијених на огледном пољу и лабораторији.

4. Одлука о заштити сорте и признавању оплемењивачког права

Члан 21.

Министар на основу резултата испитивања, доноси решење о заштити сорте или одбијању захтева за заштиту сорте.

Сорту за коју је донесено решење о заштити сорте Министарство уписује у Регистар заштићених сорти

Подаци из Регистра заштићених сорти су јавни.

Министар ближе прописује садржину и начин вођења Регистра заштићених сорти.

Списак заштићених сорти са подацима о имену сорте, оплемењивачу, носиоцу права и њиховом пребивалишту, односно седишту, објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије".

Члан 22.

Оплемењивачко право на заштићену сорту траје 20 година, а за вишегодишње културе 25 година од дана признавања оплемењивачког права.

Дан признавања оплемењивачког права јесте дан подношења захтева Министарству.

5. Приговори

Члан 23.

Лице које сматра да подносиоцу захтева не припада оплемењивачко право или да му не припада право приоритета може да поднесе приговор

Министарству на упис захтева у Регистар захтева, односно упис сорте у Регистар заштићених сорти, у року од 30 дана од дана уписа.

По приговору из става 1. решава министар.

Решење из става 2. овог члана је коначно у управном поступку.

Члан 24.

Приговор на упис у Регистар заштићених сорти може поднети лице које сматра да сорта није нова, различита од других сорти, униформна и стабилна или да не испуњава услове у погледу имена заштићене сорте.

Министарство може да обави додатно испитивање сорте да би утврдило наводе из приговора.

На захтев Министарства, подносилац приговора дужан је да у року од 30 дана достави додатне информације и документа на којима се заснива његов приговор.

Ако подносилац приговора не поступи по захтеву из става 3. овог члана, приговор се одбацује.

Решење по приговору из става 1. овог члана коначно је у управном поступку.

IV ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НОСИОЦА ПРАВА ОПЛЕМЕЊИВАЧА

1. Права

Члан 25.

Носилац права оплемењивача има право да заштићену сорту користи, њоме располаже и да ужива друге економске користи од заштићене сорте.

Носилац права оплемењивача има право да његово име, односно назив буде назначен у захтеву, списима, регистрима, исправама и публикацијама.

Ако су два или више оплемењивача заједно створили, открили или развили сорту, имају једнако право на заштиту.

Члан 26.

Репродукциони материјал заштићене сорте може да се користити искључиво са овлашћењем носиоца права оплемењивача, који одређује услове за давање овлашћења.

Коришћење репродукционог материјала заштићене сорте укључује право на:

- 1) производњу или репродукцију (мултипликацију) заштићене сорте;
- 2) утврђивање услова за репродукцију заштићене сорте;
- 3) понуду заштићене сорте на продају;
- 4) продају или други вид пласмана заштићене сорте на тржиште;
- 5) извоз и увоз заштићене сорте;
- 6) складиштење за било коју намену из тач. од 1) до 5).

Активности из става 2. тач. 1) до 6) овог члана које се односе на убрани материјал, укључујући целе биљке или делове биљака, добијен путем неовлашћеног коришћења репродукционог материјала заштићене сорте, врше се уз овлашћење оплемењивача, осим ако је оплемењивач имао разумне могућности да спроводи своје право у односу на наведени репродукциони материјал.

Овлашћење носиоца права оплемењивача потребно је и за коришћење:

- 1) сорте која је у основи изведена сорта од заштићене сорте која у основи није изведена сорта;
- 2) сорте која се не може јасно разликовати од заштићене сорте;
- 3) сорте чија производња захтева поновну употребу заштићене сорте

Сорта се сматра изведеном из иницијалне сорте ако:

- 1) је претежно изведена из иницијалне сорте, све док задржава основне карактеристике које произлазе из генотипа или из комбинације генотипова иницијалне сорте;
- 2) се јасно разликује од иницијалне сорте, а иницијална сорта је коришћена у поступку стварања нове сорте;
- 3) је слична иницијалној сорти у испољавању основних особина које су последица генотипа или комбинације генотипова иницијалне сорте, изузев разлика које произлазе из самог чина извођења.

Члан 27.

Овлашћење оплемењивача није потребно за радње које се:

- 1) предузимају за личну употребу и у некомерцијалне сврхе;
- 2) предузимају у експерименталне сврхе;

3) предузимају у сврху оплемењивања других сорти и, изузев ако су у питању у основи изведене сорте у односу на друге такве сорте.

Члан 28.

Оплемењивачко право не обухвата репродукциони материјал било које врсте заштићене сорте, убрани материјал укључујући целе биљке и делове биљака и било који производ добијен непосредно од убраног материјала (у даљем тексту: материјал) стављен у промет од стране носиоца права оплемењивача или уз његову сагласност, на територији Републике, осим у случају даљег умножавања сорте или извоза материјала сорте у државу која не штити сорте биљног рода или врсте којој та сорта припада, ако се материјал не извози у сврху коначне употребе.

Члан 29.

У периоду од подношења захтева за заштиту сорте до доношења решења о заштити сорте, носиоцу права оплемењивача припада одговарајућа надокнада коју је дужно да плати свако лице које је током тог периода користило сорту без овлашћења носиоца права.

2. Обавезе

Члан 30.

Носилац права оплемењивача дужан је да одржава заштићену сорту или њене наследне компоненте у непромењеном облику, током периода заштите сорте.

Члан 31.

Министарство утврђује да ли носилац права оплемењивача заштићену сорту или њене наследне компоненте одржава у непромењеном облику током периода заштите.

Ако Министарство утврди да носилац права оплемењивача није успео да одржи сорту, донеће решење о укидању оплемењивачког права.

Члан 32.

На захтев Министарства, носилац права оплемењивача је дужан да обезбеди потребну количину узорака репродукционог материјала или наследних компоненти заштићене сорте, ради утврђивања или обнављања узорка сорте или предузимања упоредног испитивања ради заштите других сорти.

На захтев Министарства, носилац права оплемењивача је дужан да одржава или чува узорак сорте за потребе Министарства.

V ЛИЦЕНЦА

Члан 33.

Носилац права оплемењивача може своја права у односу на заштићену сорту пренети, у целини или делимично, на друго лице (у даљем тексту: лиценца).

Лиценца се преноси уговором о лиценци који мора бити у писаној форми и мора да садржи: обим права, време на које се право преноси и висину накнаде за коришћење тог права, ако је уговорена.

Носилац права оплемењивача дужан је да уговор о лиценци достави Министарству, ради уписа у Регистар заштићених сорти.

Члан 34.

Ако носилац права оплемењивача одбије да другим лицима уступи право на економско искоришћавање заштићене сорте, или им поставља неоправдане услове за такво уступање, Министарство може, после разматрања сваког појединачног случаја, дати обавезну лиценцу, на захтев заинтересованог лица под условом да:

- 1) носилац права оплемењивача, сам или преко другог лица, не користи или недовољно користи заштићену сорту у Републици;
- 2) постоји јавни интерес за давање принудне лиценце;

Заинтересовано лице дужно је да докаже да је, пре подношења захтева из става 1. овог члана, покушало да добије овлашћење носиоца права оплемењивача за коришћење заштићене сорте под разумним економским условима и роковима, и да овлашћење није добило у разумном року.

Заинтересовано лице из става 1. овог члана, може бити само лице које докаже да располаже могућностима и капацитетима потребним за економско искоришћавање заштићене биљне сорте.

Члан 35.

Захтев за давање обавезне лиценце не може се поднети пре истека рока од четири године од дана подношења захтева, односно три године од дана признања оплемењивачког права, зависно од тога који од ова два рока касније истиче.

Обавезна лиценца неће бити дата ако носилац права оплемењивача докаже да постоје разлоги који оправдавају његово некоришћење или недовољно коришћење заштићене сорте.

Члан 36.

Носилац обавезне лиценце дужан је да носиоцу права оплемењивача плаћа накнаду коју споразумно одреде обе стране. Ако нема споразума о висини и начину плаћања накнаде, накнаду одређује надлежни суд, имајући у виду околности сваког појединачног случаја и економску вредност принудне лиценце.

Члан 37.

Обавезна лиценца се издаје на период од две до четири године. У изузетним околностима обавезна лиценца се може одобрити за креће од две или дуже од четири године. Трајање обавезне лиценце може бити продужено ако Министарство утврди да постоје разлози због којих је додељена обавезна лиценца и после истека рока важења лиценце.

Министарство може да укине обавезну лиценцу ако лице коме је лиценца одобрена не испуњава услове под којим је она одобрена.

Члан 38.

Носилац права оплемењивача дужан је да на захтев Министарства, уз исплату одговарајуће надокнаде, испоручи лицу коме је дата принудна лиценца количину репродукционог материјала која је неопходна за коришћење принудне лиценце.

VI ПРЕСТАНАК ОПЛЕМЕЊИВАЧКОГ ПРАВА

Члан 39.

Оплемењивачко право престаје пре истека рока наведеног у члана 22. овог закона, ако:

1) носилац права у писаној форми изјави Министарству да жели прекид оплемењивачког права, и то даном наведеним у изјави, односно даном пријема изјаве;

2) смрћу, односно престанком постојања носиоца права оплемењивача, ако нема наследника, односно правног следбеника, даном смрти, односно престанка постојања;

3) годишњи трошкови заштите сорте нису плаћени на дан доспећа трошкова.

Члан 40.

Министарство може да огласи ништавим решење о заштити сорте за све време трајања заштите, по службеној дужности или на предлог заинтересованог лица, ако:

- 1) утврди да сорта није нова или се не разликује од осталих сорти;
- 2) утврди да је одлука о признавању оплемењивачког права била заснована на информацијама и документацији обезбеђеним од стране подносиоца захтева а стабилност и униформност нису биле одговарајуће у време признавања оплемењивачког права;
- 3) је оплемењивачко право утврђено у корист лица које на то није имало право, осим у случају када је у међувремену пренето на лице које на то има право.

На основу оглашавања решења ништавим Министарство ће брисати сорту из Регистра заштићених сорти.

Члан 41.

Министарство може да укине решење о заштити сорте и о томе уноси податке у Регистар заштићених сорти ако:

- 1) утврди да сорта више није униформна или стабилна;
- 2) носилац права оплемењивача не обезбеди надлежном органу информације, документа или материјал који се сматрају неопходним за потврђивање одржавања сорте;
- 3) носилац права оплемењивача у прописаном року не предложи друго име за сорту, ако је назив сорте укинут после признања права.

VII. ТРОШКОВИ

Члан 42.

Трошкове испитивања сорти на огледном пољу и лабораторији и годишње трошкове заштите сорти сноси подносилац захтева, односно носилац права.

Висину трошкова из става 1. овог члана утврђује Влада.

VIII. ГРАЂАНСКО-ПРАВНА ЗАШТИТА ОПЛЕМЕЊИВАЧА ОДНОСНО НОСИОЦА ПРАВА ОПЛЕМЕЊИВАЧА

Члан 43.

Лице које повреди оплемењивачко право оплемењивача, односно носиоца права оплемењивача одговара за штету према општим прописима о накнади штете.

Оплемењивач, односно носилац права оплемењивача чије је право повређено може, осим накнаде штете, тражити да се лицу које је повредило његово право забрани даље обављање радње којом се чини та повреда, као и да се пресуда којом се утврђује та повреда објави о трошку туженог.

Повреда оплемењивачког права је свако неовлашћено коришћење оплемењивачког права.

Члан 44.

Тужба због повреде оплемењивачког права може се поднети у року од три године од дана кад је тужилац сазнао за повреду.

Након истека рока од пет година од дана учињене повреде тужба се не може поднети.

Поступање по тужби због повреде оплемењивачког права је хитно, а тужба се подноси надлежном суду.

IX. НАДЗОР

Члан 45.

Министарство врши инспекцијски надзор над применом одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона.

Министарство врши инспекцијски надзор преко пољопривредних инспектора.

Послове пољопривредног инспектора може да обавља дипломирани инжењер пољопривреде, односно дипломирани инжењер шумарства са најмање три године радног искуства и положеним државним испитом.

Члан 46.

У обављању послова инспекцијског надзора пољопривредни инспектор мора да има службену легитимацију и знак инспектора.

Министар ближе прописује образац и садржај службене легитимације као и облик знака инспектора.

Члан 47.

У вршењу послова инспекцијског надзора пољопривредни инспектор има право и дужност да:

- 1) врши контролу испитивања различитости, стабилности, униформности сорти у огледном пољу или лабораторији код извођача огледа;
- 2) врши контролу да ли извођач огледа испуњава услове за вршење испитивања сорте у огледном пољу или лабораторији;
- 3) врши контролу производње и промета репродукционог материјала сорти које су заштићене по одредбама овог закона;
- 4) врши контролу увоза и извоза репродукционог материјала заштићених сорти;
- 5) врши контролу спровођења лиценцних права;
- 6) врши контролу коришћења имена заштићене сорте;
- 7) узима узорке репродукционог материјала без накнаде, ради утврђивања испуњености услова прописаних овим законом;
- 8) врши преглед пословних књига и исправа правних лица, предузетника или других физичких лица у вези са спровођењем овог закона;
- 9) прикупља податке и обавештења од одговорних и других лица и саслушава сведоке и вештаке кад је то потребно за успешно обављање његових послова.

Члан 48.

У вршењу послова из члана 47. овог закона пољопривредни инспектор је овлашћен и дужан да:

- 1) забрани стављање у промет, увоз или извоз репродукционог материјала сорти, ако утврди да репродукциони материјал не испуњава услове наведене у овом закону;
- 2) забрани извођачу огледа испитивање сорти у огледном пољу и лабораторији, ако не отклони недостатке у погледу услова прописаних овим законом и прописом донесеним за извршење овог закона;
- 3) подноси кривичне пријаве, пријаве за привредне преступе и захтеве за покретање прекрајног поступка, због повреда одредаба овог закона.

4) нареди друге мере и предузме друге радње у складу са овим законом.

Мере из става 1. овог члана налажу се решењем инспектора.

Члан 49.

Против решења пољопривредног инспектора може се изјавити жалба Министарству жалба се подноси у року од осам дана од дана достављања решења.

Жалба не одлаже извршење решења.

По жалби против првостепеног решења пољопривредног инспектора решава министар.

Решење из става 3. овог члана је коначно у управном поступку.

X. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 50.

Новчаном казном од 300.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице:

1) ако користи име сорте, које није одобрено решењем надлежног органа (члан 10. став 8);

2) ако користи име сорте које је идентично или веома слично имену заштићене сорте исте или блиске врсте, као и после престанка коришћења заштићене сорте, у случају да име заштићене сорте има посебан значај у односу на сорту (члан 11. став 3);

3) ако не одржава заштићену сорту или њене наследне компоненте, за време трајања заштите сорте (члан 22. став 1);

4) не поступи по решењу инспектора у складу са овим законом.

За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара и одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу.

За радње из става 1. овог члана поред новчане казне може се изрећи и заштитна мера забране правном лицу да се бави одређеном привредном делатношћу, односно заштитна мера забране одговорном лицу да врши одређене дужности, у трајању од шест месеци до три године.

Члан 51.

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекрај привредно друштво или друго правно лице ако:

1) на захтев надлежног органа не испоручи потребну количину узорка репродукционог материјала или наследних компоненти заштићене сорте ради обнављања узорка сорте или предузимања упоредних испитивања других сорти ради заштите, или ако не одржава или не чува званични узорак за потребе надлежног органа (члан 33);

2) надлежном органу не достави уговор о лиценци ради уписа у регистар заштићених сорти (члан 34. став 3);

3) на захтев надлежног органа не испоручи потребну количину репродукционог материјала неопходну за коришћење обавезне лиценце (члан 39).

За прекрај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара и одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу.

Члан 52.

Новчаном казном од 250.000 до 500.000 динара казниће се за прекрај предузетник ако учини радње из члана 50. став 1. и члана 51. став 1. овог закона.

Члан 53.

Новчаном казном од 30.000 до 50.000 динара казниће се за прекрај физичко лице ако учини радње из члана 50. став 1. и члана 51. став 1. овог закона.

XI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 54.

За сорте које су заштићене у складу са одредбама Закона о заштити сорти пољопривредног и шумског биља ("Службени лист СРЈ", број 28/2000) и ("Службени гласник РС", бр. 101/05 - др. закон) испитивање различитости, унiformности и стабилности мора отпочети у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 55.

Сорте за које су поднети захтеви за заштиту сорте до дана ступања на снагу овог закона, а по којима поступак није окончан, биће заштитићене у складу са одредбама овог закона.

Члан 56.

До доношења прописа на основу овлашћења из овог закона примењиваће се прописи донети на основу Закона о заштити сорти пољопривредног и шумског биља ("Службени лист СРЈ", број 28/2000) и ("Службени гласник РС", бр. 101/05 - др. закон), ако нису у супротности са овим законом.

Члан 57.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о заштити сорти пољопривредног и шумског биља ("Службени лист СРЈ", бр. 28/2000).

Члан 58.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".